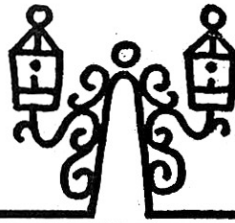

Panu

Myrskyn
jälkeen

□ **KELLO** pysähtyi, Oulun tuomiokirkon tornikello, se kuuluisa Könnin kello, Susannan päivänä kello puoli kaksi eli 13.30.

Sillä hetkellä se, kuulemma, puhkesi. Älysin tuon vasta siten, kun olin kantomatkan ulkopuolella. Ainakin vuorokauden se seiso i eli ei käynyt. Lapin Kansassa kuului olleen sellainen valokuva. Voisivat toimittaa siitä kopion Pohjois-Pohjanmaan museoon!

Pääsin myöhäisheräkkeen säikähdyksellä, koska tuolla kohtalokkaalla kellonlyömällä olin Kokkolassa. Sehän on ollut ruotsiksi Gamla Karleby. Nyt se on Karleby, kuten ohimatrustajatkin tietävät, "Kallenkylä". Kokkolalaiset kuuluvat pelkäävän, että se muutama vuoden kuluttua on "på svenska" pelkkä By. Eli on pienentynyt kuin pyy jne.

□ **SANNAN** surullisenkuuluisan päivän jälkeen luin lehdestä, että Oulussa Intiön hautausmaalla. Luin tekstinkin uteliaana, sillä olin sunnuntai-iltana käynyt ihmettelemässä ja kauhistelemassa luonnonvoimien myllerrystä Oulun hautausmaalla, jossa minun pikaisen silmäilyni mukaan varsinainen myllerrys oli kohdannut vanhinta osaa, jota ennen kutsuttiin "Stooleporiksi", joskohta myös Intiön kappelin suuntaan, mutta edelleen vanhassa osassa, näytti siltä kuin olisivat vainajat aikoneet nousta haudoistaan.

Intiön hautausmaa? Onhan

meillä Intiön siunauskappeli, mutta eihän se ole muuttanut hautausmaan nimeä. Kai virallinen nimi on Oulun hautausmaa, jossa on Vanha siunauskappeli ja Intiön siunauskappeli. Oulun alueella tosin on myös Oulujoen hautausmaa, mutta juuri se jos mikä edellyttää, että puhutaan Oulun hautausmaasta. Ja jos joskus tarvitaan kolmas hautausmaa, puhuttaneen sitten nykyisestä keskushautausmaasta Oulun vanhana hautausmaana. Asiat asioina.

Kaikki kunnia Intiölle. Sen ja vesitornin ja rautatien ja Kajaanintien ja "Taivaanportin markettien" avulla voidaan tietysti tarkentaa haudan sijaintipaikkaa. Hyvin yleisesti kuulee puhuttavan, että "siinä kuvernöörin patsaan lähellä" tai sankarihautojen takana tai Intiön kappelin suunnassa. . .

□ **SURKEALTA** näytti sunnuntai-iltana vanhalla hautausmaalla. Puista puhumattakaan olivat myös mahtavat reunuskivet nousseet kuin tulitikut pitkin ja poikin, kivipaadet kaatuneet, katkeilleet ja lohkeilleet, aidat vääntyneet.

Kuvernöörin, sen Lagerborgin, muistomerkin tuntumassa osuin mm. Franzénien ja Topeliusten haudoille. Vanhan kuvamaalarin ja hänen perheensä kivet ovat alusta alkaen turvallisesti lappeellaan, niin maanläheiset, että pitänee tulla maanjäristys, ennen kuin ne vaurioituvat. Takana on Franzénien perhehauta

vanhan mustan kauniin rautaaitansa sisällä.

Franzénien haudassa on maatonut myös kauneutensa ja henkevyytensä takia mainittu Helena Schulin-Franzén-Keckmanin maallinen möja. Helena. . .? Ymmärrettävistä syistä moni esittää kysymyksen. Helena oli runoilija Franz Michael Franzénin nuori äiti, no niin, nuori ainakin vielä Fransin synnyttäessään, juuri kuusitoista täyttänyt.

Hautapatsaat eivät näyttäneet kärsineen päälle kaatuneista puista, onneksi.

Rouva Helenan hiekkakivipatsas ei ehkä olisi enää kestänytään päälle rysähtävää puuta. Rauta-aita sensijaan oli toisella poikkisivulla vääntynyt puuvanhuksen alla. Tuli mieleen edesmenntyn vanha ystävä kanslianeuvos Kaj Snellman, joka varmasti olisi hommannut rahat tämän aidan ja muiden vaurioiden korjaamiseen.

□ **EN** silti epäile, etteikö tällaisia vaurioita korjata samoin kuin rohkenen jälleen kerran toivoa, että Sannaa ei käytetä tekosyynä yhdenkään vanhan alueen (paremmin kuin muunkaan) hautamuistomerkin hävittämiseen.

Oulun historian vaaliminen edellyttää, että hautausmaalla mitataan kymmenesti, ennenkuin leikataan kerran. Monelakaan ei ole enää Oulussa omaisia, lähin Franzénkin niin kaukana kuin Porvoossa.

Rauha maassa - toivottavasti taasen vähän aikaa. Tuli kyllä mieleen, että kaikkien hautausmaan teille mahdollisimman lähelle portteja olisi oikeastaan pitänyt jättää yksi tai kaksi jättipuuta kirkkopuiston läpi kiiruhtaville polkupyöräilijöille iloksi.